

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПК VII. Ч. 29. СУБОТА, 7. БЕРЕЗНЯ 1925. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, MARCH 7th, 1925. No. 29. VOL. VII.

12,000 майнерів в Новій Скошії виходять на страйк

ПРИЧИНОЮ СТРАЙКУ ВІДМОВА БЕЗРОБІТНИМ МАЙНЕРАМ КРЕДИТУ В КОМПАЇНІЙНИХ СКЛЕПАХ.

Екзекутива 26. дістрікту Юнайтед Майн Воркерс апелює до цілої країни за допомогою для майнерів.

ГЛЕРИС БЕЙ, Нова Скошія, 5. березня. — Екзекутива 26. дістрікту Юнайтед Майн Воркерс оф Америка видала нині по полудни загальний апель-о допмогою такого змісту: "З огляду на крайню нужду і брак фондів, майнери благують цілу країну о допмогою. Дж. В. МекЛовд, президент; А. А. МекКей, секретар." Президент дістрікту оповістив сьогодні, що страйк у всіх вуглевих майнах в Новій Скошії розпочнеться в п'ятницю в 11-й годині вночі. На страйк будуть також викликані робітники, що доглядають майнів.

Продання рішення майнерів президенту майнерської юнії повідомив Брітїш Емплаер Стїл Корпорейшен і прем'єра Нової Скошії, Армстронга.

ПОСЛИ ПАРТІЇ ПРАЦІ ВИЙШЛИ З БРИТІЙСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Вихід послів був протестом проти виключення з засідання робітничого посла Кирквуда, який перебивав Чемберлейнові.

ЛОНДОН, 6. березня. — Всі послї Партії Праці на чолі з бувшим прем'єром Рамсеєм МекДоналдом вийшли вчора з парламенту, коли спікер приказав робітничому послу Дейвідові Кирквудові опустити палату за перебивання промови Чемберлейна.

"А як з червоним листом"? Спікер парламенту звернувся до Кирквудової уваги, щоб він сидів тихо, а коли посол сказав щось у відповідь спікерові, тоді цей останній приказав Кирквудові вийти з салї.

ВІДПОВІДЬ КОМПАЇНІ НА ДОМАГАННЯ МАЙНЕРСЬКОЇ ЕКЗЕКУТИВИ.

СІДНІ, Н. С., 6. березня. — Дж. Е. МекЛорґ, віцепрезидент Брітїш Емплаер Стїл Корпорейшен, дав вчора відповідь на домагання екзекутиви майнерської юнії, щоб Домініон Коал. Ко. привернула кредит в компанійних skleпах, а також щоб пустила в рух майни други, четверту й шесту найменше чотири дні в тиждень.

МекЛорґ даліше каже, що корпорація доставляла також вуголь на кредит і не колектувала ренти від робітників, які находяться без праці.

БУВ. АНГЛІЙСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ МІНІСТЕР ОПРАВДУЄ ТЕРОР.

Посол Віталі каже, що робітники мають право насильно усувати тих, що стоять на дорозі до їх добробуту.

ЛОНДОН, 4. березня. — В британському парламенті дебатовано вчора над вніском консервативного посла, який осуджував комуністичну пропаганду в шїлій британській імперії.

Віталі даліше сказав, що як би він знав, що через поповнення малого насильства він освободить завтра мільони своїх країнів з вічної нужди, він не завагався би його поповнити і був би більше оправданий, ніж були буржуазні міністри і послї в 1914 році, коли закликали до війни.

ЛОРД ГРЕЙ ПРОТИ СОЮЗА ВЕЛ. БРИТАНІЇ, ФРАНЦІЇ І БЕЛЬГІЇ.

Каже, що такий союз, замість дати забезпечення, може привести в майбутньому до нової війни.

ЛОНДОН, 6. березня. — "Потрійний союз Британії, Франції і Бельгії втворить в свій час контр-союз Німеччині й Росії, і замість дати забезпечення, приведе в майбутньому до війни". Так заявив лорд Грей в промові до парламентарної ліберальной партії, яка дала в його честь обід.

Грей є за тим, щоб прийняти Німеччину до Ліги Націй і трактувати її парівні з Францією. Для Франції не може бути ніякого забезпечення крім такого, яке було-б однаково добре як для Франції, так і для Німеччини.

БРИТІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВІДКИНУЛО МИРОВИЙ ПРОТОКОЛ.

Міністер закордонних справ Чемберлейн повідомить раду Ліги Націй про становище Великої Британії.

ЛОНДОН, 5. березня. — Тут розуміють, що британський кабінет одобрив вчора заяву Чемберлейна, яку він зложити перед радою Ліги Націй відносно женецького мирового протоколу.

Домініяльні правительства повідомлено телеграфічно про рішення кабінету.

ЧЕМБЕРЛЕЙН ПРО ВІДНОСИНИ МІЖ АНГЛІЄЮ І РАД. СОЮЗОМ.

Каже, що Англія не змінить свого становища до рад. уряду, поки він буде мати звязки з Комінтерном.

ЛОНДОН, 5. березня. — В британських політичних справах відіграє роль новий "лист Зіновєва". Відповідаючи на запит в парламенті, міністер закордонних справ Остен Чемберлейн заявив:

"Я не звернув уваги радянського правительства на маніфест відносно Єгипту, виданий Комуністичним Інтернаціоналом під головуванням Зіновєва, в якому обвинувачується британські воздушні сили, що вони шукають жертв для британських бомб, однак радянське правительство мусить собі добре запам'ятати, що так довго, як воно вдержує звязки з Комуністичним Інтернаціоналом і тим самим допомагає і заохочує того рода ворожу і неправдиву пропаганду, в його зносинах з правительством Іюго Вєличества не може бути поліпшення."

ЩЕ ПРО ПОВСТАННЯ В ПАНАМІ.

ВАШІНґТОН, 28. лютого. — Державний департамент одержав урядові відомости про вичину індійського повстання в Панамі.

Повстання захопило ціле північне побережжя від Бервенра до Бельдїї. В боротьбі з повстанцями полагло кілька панамських офіцерів. Повстанням є обвинувачено около 30,000 індійців.

ІТАЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ВБИВАЮТЬ БЕДУЇНІВ.

ЛОНДОН, 6. березня. — Кореспондент "Дейли Кронїка" доносить з Каїра, що італійські війська перейшли західний кордон Єгипту, напали на караван Бедуїнів і 15 з них убили, а оставших взяли в полон.

ЕКСПЛЮЗІЇ В НІМЕЧЧИНІ ПРИНЕСЛИ СМЕРТЬ 70 РОБІТНИКАМ.

Підчас експлюзії в фабриці вибухових матеріалів в Райнсдорфї, в Саксонії, згинуло 60 робітників.

РАЙНСДОРФ, Саксонія, Німеччина, 5. березня. — Підчас експлюзії в фабриці тої компанії згинуло 10 робітників.

Робітники кажуть, що компанія не подає повного числа убитих і від себе заявляють, що убитих є більше як двайцять, а дехто з них каже, що число убитих доходить до шістдесяти.

В ІТАЛІЇ УБИТО БУВ МІНІСТЕР АЛЬБАЇНІ.

РИМ, 4. березня. — В Барї замордовано албанського підданого Гаракучі, який був право рукою поваленого албанського прем'єра Фан Нолї і міністром фінансів в його кабінеті. Убийства доконав Альбанєць, очевидно з політичних мотивів.

АНГЛІЯ ПРОТИ КОНЦЕНТРАЦІЇ ТУРКІВ.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 5. березня. — Сюди доносять, що збунтовані Курди заняли Аргану.

Французьке правительство звернулося з просьбою до турецького правительства, щоб воно не вислало більше військ як потрібно до Курдистану через Сирію, яка находиться під французьким мандатом.

ВІСТКА ПРО СМЕРТЬ АБД ЕЛЬ КРИМА.

МАДРИД, Еспанія, 6. березня. — Депеші з Тетуану в Північній Африці доносять, що Абд Ель Крим, провідник воїовничих Рїфів, зівстав убитий.

Через двайцять років Рїфи воювали Еспанію і в останніх двох роках їх побди прогнали еспанські війська назад майже на край Середземного моря.

ЗРЕОРГАНІЗОВАНО ЖІНОЧУ ЛІГУ ПРАЦІ.

На масовому мітингу жінок-робітниць в Лейбор Темп'ї у Вініпегу зреорганізовано Жіночу Лігу Праці. До організації вписалось на початку 15 членків.

Л. КРАСІН ПОВЕРНУВ ДО ПАРИЖА.

МОСКВА, 28. лютого. — Радянський амбасадор до Франції Леонід Красін вїхав вчора з Москви до Парижа.

Разом з Красінем вїхали економіст Преображенський і директор радянського державного банку Таратута.

СЛОВНИК УКРАЇНСЬКОЇ ЖИВОЇ МОВИ.

КИЇВ, 6. лютого. — Академик Кримський на засіданні Губвиконкому повідомив, що Академія Наук працює тепер над складанням Словника живої української мови.

ОПОЗИЦІЙНІ ПАРТІЇ ПРОТИ ПАШІЧА.

БІЛГОРОД, Югославія, 28. лютого. — На днях відбулася тут конференція представників всіх опозиційних партій в Югославії.

Суд засудив всіх обвинувачених на 137 років в'язниці і на заплачення 1,200,000 левів кармі.

АДВОКАТИ НЕ ДІСТАЛИ ПОРУЧЕНЬ ВІД УРЯДУ.

Вінніпегські адвокати Р. А. Боннар і А. С. Кемпбел заявляють, що не дістали ніяких інструкцій від домініяльного правительства, щоб розпочинати судові кроки проти вуглевих компаній, які доставляли вуголь для військових бараків у Вініпегу.

ЗЕМЛЕТРУС В ІТАЛІЇ.

ЛОНДОН, 5. березня. — Делеша з Риму доносить, що Італія навистив досить сильний помірення й селянської демократії.

Блок прийняв назву: "Об'єднані партії для національного помірнення й селянської демократії".

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

Газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. Видавельно-Фармерське Видавнче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ролі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS, 307 Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

БАЛАКАЮТЬ ПРО МИР А ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

Коли імперіалісти різних капіталістичних країн балакають дуже багато про мир, то зовсім певно той мир у клопоті. Це вже відома річ, що коли у них на устах мир, то на думці війна.

Перед вибухом світової війни європейські імперіалісти тільки те й робили, що балакали про мир. Не було більш "миротлюбивих", людей, як німецький кайзер Вільгельм, російський цар Микола, австрійський імператор Франц Йосиф, французькі "тигри" — власне ті самі, що підготували і викликали світову війну.

Нині імперіалісти теж дуже багато балакають про мир. Остин Чемберлен, британський міністер закордонних справ, балакає про мир, але каже, що британське правительтво не може згодитися на так звані Женевський протокол, яким, як відомо, МекДоналд і Ерро упливали на Середземному морі, говоряться про недопустимість зрівняння сили флоту якої небудь іншої держави з британським, про евентуальний чотири державний союз Великої Британії, Франції, Бельгії і Німеччини проти "радянської небезпеки" і т. д.

Президент Кулідж теж балакає про мир. А в той сам час американський адмірал Фелас, член генеральної ради воєнної флотії, заявляє публічно, що тільки сильна флотія Злучених Держав може запобігти війні між Злуч. Державами і Великою Британією. Атакуючи Велику Британію за те, що ніби вона планоно руйнує торговлю Злуч. Держав, той воєнничий адмірал радить будувати таку флотю, яка могла б кожного часу поборотися з своєю британською суперницею.

Ерро теж вель час за миром. В той сам час французьке правительтво планує будову великої бази для воєнної флотії на морському побережжі, як найближче до своєї великої притилки Великої Британії. Це мабуть з розрахунку на велику альянську приязнь і теж для забезпечення мира.

Керманці менших держав, васалів великих імперіалістичних країн, собі також патякають про мир, наслідуючи своїх старших опікунів. Вони кулями й багнетами весь час зампроють своє трудове населення і віддани під їхню опіку національній меншості.

Вся та балака імперіалістів про мир служить тільки для заскоплення легковірного населення і відвернення його уваги від дійсности. А дійсність виявляє, що скрізь робляться приготування до нової, куди страшнішої і грізнішої війни, чим остання.

Трудові маси всіх країн повинні зрозуміти, що мова імперіалістів про мир означає небезпеку нової війни. Зрозумівши це, вони повинні готуватися, щоб раз на завжди позбавити імперіалістів всякої можливости зводити свої грабінничські порухи коштам крові і мук працюючих та встановити дійсний мир, амінівши теперішній суспільний лад, жерело імперіалістичних війн.

ВІДКРИЛИ НОВУ ЗМОВУ.

Міністер праці Джеймс Мордок предложив домініальному правительству тимчасовий рапорт комішнера Луїса Донкен, назначеного для розслідження відносин у торговлі овочами і яриною в західній Канаді. Рапорт цей виявляє змову торговців овочами і яриною та рабунок так консументів як і продуцентів.

Донкен вкритив, що фірма Неп-Мючуал, це комбінована спілка торговців овочами і яриною, яка майже цілковито контролює торговлю цими продуктами в цілій західній Канаді. Вони сполучує в собі околи 45 інкорпорованих компаній у важніших містах західної Канади і околи 84 компаній в західних стейтах Злучених Держав. Канадійські компанії існують під різними назвами, але злучені вони разом під контролем фірми Неп-Мючуал, що має свої великі офіси у Вінніпегу. Між ними існує змова що до контролю торговлі овочами і яриною. Канадійські і стейтські компанії ведуть свої інтереси в тісному порозумінню.

Завдання цієї спілки ясне: — контролюючи ринки збуту на овочі і ярину, примушувати продуцентів продавати їм продукти за таку дешеву ціну, яку вони предложать, а відтак продавати їх консументам по такій високій ціні, яку вони подиктують. Не захоче продуцент продати цій спілці, то не матиме ко му продати, бо ніхто у нього не куштує; всі продавці в спілці і дістають інформацію у кого спілка куштує, а кого бойкотує. Продуцент мується згодитися, або праця його пропаде. Теж саме з консументом: не захоче він куштути по такій ціні, яку йому диктує спілка, то віде дешевше овочів не дістане, бо торговці ними у спілці і всі обов'язуються продавати за одну й ту саму ціну.

В такій закон, що звється "Комбайн Інвєстмєнтс Ект", що на таку змову ніби то не дозволяє. На основі цього закона провінціальні власти можуть за це погитати до відкальцости, а коли вони цього не зроблять, то це можуть зробити федеральні власти, як що будуть мати докази такої змови. Закон визначає за це \$10,000 кари або два роки тюрми, коли провиниться одиниця, а \$25,000 кар, коли цей закон зломить якась корпорация.

Інвєстигацию у вище наведеному випадку зроблено і докази лібраво. Але чи покарають винуватців, це ще одно велике питання. Тая кари в сути річи нічого тут не допоможуть, бо та змова і монополізування індустрий та торговлі в тільки льогічним наслідком капіталістичної системи.

Переслідвання грабінничських змов капіталістичних монополістів до нічого не доведе. Вони закон вмють обходити і вимінити, а з часом і сам такий закон стає тільки мертвою буквою в кодексі. В Злучених Державах є протистровний закон, а чи багато він перешкоджає формуванню тростів?.. Пробували той

закон застосувати, але виявилось, що трости сильніші від закона. Немає чого ждати нішого і в Канаді.

Змови капіталістичних грабінничів і їхній рабунок можна зничити тільки зниченням самої грабінничської капіталістичної системи. Цего, розуміється, не зробить капіталістична влада. Це можуть зробити тільки трудові маси.

НОВІ СИЛИ РАД. БУДІВНИЦТВА.

(Кореспонденція до "У. Р. В." з Рад. України.)

Рік за роком будівництво першої в світі радянської держави посувається вперед. На розвалинах великої царської імперії відроджуються економічно й культурно, міцніють і процвітають з кожним днем молоді Радянські Республіки, об'єднані в велику Спілку Радянських Соціалістичних Республік (С.Р.С.Р.), що займає одну шесту частину цілої земної кулі.

Рік за роком міцніє й удосконалюється новий небувалий ще досі на світі радянський державний порядок. Цей новий державно-суспільний лад і порядок творять самі працюючі маси. Вони вчать ся і рівночасно будують новий суспільний лад.

Не легка це робота і розрахована вона на довгі роки. Бувають і невдачі, бувають і помилки. Але працюючі маси Радянських Республік виявляють всі невдачі і помилки в роботі, вони не затаюють їх а викривають, вчать ся на них і поправляють їх в своїй дальшій роботі.

І так рік за роком працюючі маси радянських країн під проводом своєї комуністичної партії до биваються все нових побід на політичній, економічно-господарській і культурній фронтах. Вони чимраз швидше диводять в порядок зничену війнами та лихоліттям голоду країну, чимраз швидше посувають нове радянське будівництво вперед, а тимсамим з кожним днем поліпшують свій добробут.

За останні роки в радянським будівництві появились нові сили, що дуже полекшують і прискорюють роботу. Це велика армія робітничих і селянських кореспондентів, або, як їх в нас називають коротко, робітники і селянки. Це самі робітники та селянки, котрі пишуть в робітничо-селянській газеті.

Колісь робітничі та селянські новини царської Росії не встигали писати до газети, а сьогодні немає в радянській республіці такого заводу чи фабрики, не має такого села чи хутора, в котрих не було-б робітничих або селянських кореспондентів. Вони скрізь є.

Іван Ткачук. Катеринослав, 1. лютого, 1925.

ПРО ДОПОМОГУ НАШИМ БРАТАМ У СТАРОМУ КРАЮ.

В Галичині, Волині, на Польссю (загалом скрізь на українських землях під Польщею) лани нас бють, ще й плакати не дають. Те й знай, що майструються шляхетським польським урядом судові процеси. І перше ніж відповідати на суді, доводиться людям рік-два че до суда відсидіти в тюрмі.

По двох роках, ніколи хоч і виправдають тебе та випустять з в'язниці, — але здоровля твое надломане, родина голодувала, й — саме головне — твій арешт до суду наганяє страху на більш слабій характером одиниці.

Одним словом — на Західній Україні нечувані страхити! Арешти й заслання кращих наших людей за часів російської окупації Галичини царом Миколаєм, чи там царські Талергофди — перед сучасним польсько-шляхетським пеклом — всі вони незначні, бліді. Відносини на Зах. Україні далеко гірші, як в африканських колоніях.

Виходить, що ляхи-пані нас не поволонюють, але по брагтерському "опікуються" західно-українським селянством і робітництвом. І опікуються на підставі "права"... Бо-ж тая антанта, що її др. Назарук та диктатор Петрушевич уважали за покровителя Східної Галичини, вона віддала нас актом 14. березня 1923 р. в користу-

ства у Східній Галичині. Подбаймо, щоб не було в нас осередка, де-б українські робітники з фармерами не напінтували білого терору під Польщею та віддання антантою Сх. Галичини в ярмо Польща.

В кожній нашій школі мусямо в той день і діток поінформувати про нашу недолу під Польщею.

Протестуйте з приводу такого "самовизначення" повеленої ланами української нації. Наш протест необхідний хоч би з тих поглядів, що ми (фармери й робітники Канади чи й Америки) є частина тієї нації, яка терпить пекельні муки від польської шляхти. Пам'ятаймо, хто мовчки зносить ярмо, того й чужинці не поважать. Марко Луцкевич.

вирадно, що то Англіїці самі довідалися. Ось, прихміром, напиши так:

"Дня такого-то в англійському Ківаніє клубі в Форт Вільям маж доклад відомий Інглійшмен Юдіас Ситникусу про комуністичну пропаганду серед українців в тивністі."

Або ще й так:

"Одні висначний урядник україн... (перепрошаю) англійським гред-лодку "Провіта" у Форт Вільям пише в місцевій англійській газеті про комуністичну пропаганду серед українців... від Венкувер до Галіфакеу..."

О, тоді всі люди повірять, що Англіїці краще знають про життя українців в Канаді, чим самі українці.

Ні Мусяй і ніхто з українських комуністів не сардис-б за донос до буржуазної англійської преси про комуністичну пропаганду, коли-б у тих доносках була тільки правда. Тільки-ж бачини, Рипинде, ті доносики зоблять це в провокаційній спосіб і з метою викликати ворожечу серед англійського населення Канади до українського. Для того вони прибирають свої доноси в провокаційну форму і подають більше брехні та вигадок чим правди.

Чи пригадуєш собі, Рипинде, як на відомій розправі в Порт Артурі українські патріоти роздали комуністичну пропаганду серед українців в Канаді? Шесь 200,000 українських комуністів нарахували, про велику "комуністичну коліську" розскаували, про напад на елевейтори зі збіжжям, про революцію від Галіфакеу до Венкувер на кшток пашапи і т. д. Пригадуєш, як потім почували, що самим робитися "душню" і позали самі "спростувати" у "Фрі Прес"?

Не пригадуєш?! Ну, я так і знав, що ти забула. Правда, тих доносів було так багато, що й годі їх замітити. А лаятися все-ж так не треба. Греко-православні забороняє лаятися. І лайкою ти зовсім не спростуєш, а що то не українські патріоти прокочують Англіїці проти українського населення в Канаді.

Чуєш, Рипинде, не спростувала!

Мусяй.

НЕ ЛАЙ, АЛЕ ВІДПОВІДЬ ДАЙ.

"Безнадійний маня"; "журган і штурган"; "представле собі. Англіїці дурними і безрадними... після себе суміри"; Англіїці не є такі дурні як Мусяй"; "жк би були такі дурні то"...

Ось як розпілася Рипинде в "Укр. Голосі" з 4. березня на Мусяя за статтю в "Укр. Роб. Вістях" з 28. лютого п. н. "Радіють своїм ділом".

І за що-ж ти, Рипинде-жоглукобонько, так розсердилася? Бігме боже, я й не думав тебе ображати!

Послухай, Рипинде, будь хорра "чесна з собою", вдарся пятами в "громадянку" і докажи, коли і де Мусяй представляв Англіїці дурними?

Не докажеш, Рипинде-жоглукобонько, бо Мусяй такого не робив. Якщо, як ти кажеш, "Маж Англіїці є люди, які більше знають про життя українців в Канаді, як самі українці" ("Укр. Голос" ч. 9.) —

то на здоровлячок ім.

А то бачини, Рипинде-жоглукобонько похвалити Англіїці, якими дурними ти зробила Українців?

Не бачини? Надів подвійні окуляри і перешитий ще раз повнище речечня, а тоді побачини.

Моя тобі, Рипинде, порада така: Хвали собі Англіїці скільки хочеш, але на зліть Мусяєві Українців дурними не роби, бо цим ти робиш кривду не Мусяєві, але цілому українському загалові в Канаді. Де-ж ти бачила казати так, що Англіїці більше знають про життя українців в Канаді, як самі українці?!

Не треба брати так скрайньо, та ще й який умірканий особі, як ти. Треба так говорити: "Б між Англіїцями гарні люди, є і між Українцями; є між Англіїцями недолудки є і між

Робітничі і фармерські делегати на шестій З'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім, що відбувся у Вінніпегу 26., 27. і 28. січня 1925.

Делегати Жіночої Секції на шестій З'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім, що відбувся у Вінніпегу 26., 27. і 28. січня 1925.

